

Република Српска Милорада Додика изборила је право на рационалне аргументе и то је до сада његов највећи политички домет. Зато је Валентин Инцко уочи сутрашњег шкотског референдума пожурио да каже како ентитети БиХ немају право на отцепљење, а „аналитичари“ у служби ЕУ, САД и НАТО једногласно су заграјали да се отцепљење Српске не може догодити без рата, поново промовишући старешинство силе над разумом и правом

Бојим се да јавност на Балкану питање сутрашњег шкотског референдума беспотребно провлачи кроз каљугу властитог историјског искуства. Док Југословени изнутра нису имали ни један разуман разлог да униште јединствен економски и одбрамбени простор, шкотски мотив за одвајање од Велике Британије је економски колико и емотивно-историјски.

Ту је на првом месту питање експлоатације енергетских залиха. Зашто би Глазгов нафту и гас, а поготово приходе од њих, на било који начин уступао Лондону или делио са њим? Не треба притом заборавити да је Шкотска сврстана у „мање просперитетне регије“ Уједињеног Краљевства, заједно са Велсом, неким северним деловима Енглеске и Северном Ирском, на коју су сви у овом преферендумском узбуривању аргумената и страсти напросто заборавили. У бившој Јгославији отцепљење су тражиле најразвијеније и најповлашћеније републике.

Даље, преферендумски процес у шкотском случају обављен је у „барбери“ мантилу, уз пуно поштовање институционалних и демократских процедура, што се не може рећи за југословенску каљугу. Отцепљење бивших југословенских република карактерисало је бујање хрватског нацизма (ушаштва), муслиманског верског екстремизма у БиХ и несналажљивог српског национализма. Резултат су били једнострана изјашњавања

„воља“ националних заједница на историјском таласу савезништва дебеле већине тих народа са нацистичком Немачком.

Подсетимо да су владе у Глазгову и Лондону 21. марта прошле године изнеле Предлог закона о референдуму о независности Шкотске. Предлог је усвојен у парламенту Шкотске 14. новембра, а краљица Елизабета формално је аминувала ову одлуку 17. децембра. Референдумско питање је усаглашено и тачно дефинисано: „Треба ли Шкотска да буде независна држава?“ („Should Scotland be an independent country?“).

Па ипак, упркос демократској процедури, нека питања остала су недоречена. На пример, односи потенцијално независне Шкотске са остатком Велике Британије, њен статус у Европској унији, чланство Глазгова у другим међународним савезима и организацијама.

Једина паралела случајева бивше Југославије, односно њеног политичког наслеђа и Шкотске, јесте Република Српска. Албанци са Косова и Метохије нису прогласили независност на својој територији, већ су уз помоћ војне силе САД и НАТО пакта покушали да спроведу незакониту сецесију дела територије Србије, па ова два случаја не вреди поредити.

Са друге стране, сви разлози Глазгова односе се и на Бања Луку. Бања Лука нема потребу да потенцијале властитог развоја дели са исламизованим и до невероватних граница бирократизованим Сарајевом, које је кочи неоосманским романтизмом и спутава где год то може, премда је Српска, уз све проблеме, захваљујући привредној сарадњи са Русијом постала напреднији део онога што још увек називамо БиХ.

Овде не треба правити директно поређење, јер политичка природа Лондона и Сарајева није ни приближно иста. Чињеница је да барем половина Шкота економску перспективу види у националном суверенитету над енергетским и другим развојним потенцијалима, док друга половина прижељкује сличан сценарио, уз задржавање крајње формалног британског уставног оквира, на основу недавно датих слатких обећања Даунинг стрита.

Република Српска Милорада Додика изборила је право на рационалне аргументе и то је до сада његов највећи домет. У случају Републике Српске, дакле, постоји и опредељујући економски и развојни мотив за добијање веће самосталности и можда

сутра независности.

Зато је Валентин Инцко пре који дан пожурио да каже како ентитети БиХ немају право на отцепљење, а „аналитичари“ у служби ЕУ, САД и НАТО једногласно су заграјали да се то не може догодити без рата, поново промовишући старешинство силе над разумом и правом.

У исто време, Дејвид Камерон је изјавио да би му се срце сломило ако буде морао да растави просперитетну породицу народа. Његове речи треба директно са британског пресликати на случај БиХ, премда се ради о политичком представнику државе која се понајмање води емотивним разлозима у политици, па му стога не треба веровати у све што каже.

Ми, наравно, не знамо шта ће Шкоти сутра рећи. Ако се одлуче за независност, то неће тренутно променити евроатлантску политику, али ће дугорочно ослабити америчко-британски „гриф“ над Европом.

Шта то беше „гриф“? У грчкој митологији, то је лав са орловском главом, а данас би могао да буде симбол геополитичке симбиозе САД и Велике Британије. „Гриф“ је и белоглави лешинар, што не умањује сликовитост поређења. „Гриф“ је и захват у рвању. На Балкану сви осећамо његову давитељско-деструктивну снагу. Са друге стране, „Гриф“ може да буде и потпис са жигом. Сутра ћемо видети какав.

(Глас Русије)